

Wymowa bezdźwięczna

Wymowa bezdźwięczna (ubezdźwięcznianie) to zaburzenie mowy, polegające na zastępowaniu głosek dźwięcznych ich bezdźwięcznymi odpowiednikami (np. "b" na "p", "d" na "t", "z" na "s"), co prowadzi do zniekształcenia słów i zmian ich znaczenia (np. *kosa* zamiast *koza*). Występuje u dzieci i dorosłych, może mieć przyczyny w zaburzeniach słuchu, układu nerwowego lub słabej koordynacji oddechowo-artykulacyjnej. Terapia polega na ćwiczeniu różnicowania głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych.

Charakterystyka

- **Zamiana głosek:** Dźwięczne spółgłoski (b, d, g, w, z, ż, ź, dz, dź, dż, bi, gi, wi) są wymawiane jak ich bezdźwięczne pary (p, t, k, f, s, sz, ś, c, ć, cz, pi, ki, fi).
- **Przykłady zniekształceń:**
 - *buda* → *puta*
 - *żaba* → *szapa*
 - *dzban* → *cpan*
 - *dom* → *tom*

Przyczyny

- Zaburzenia słuchu (fizjologicznego lub fonematycznego)
- Trudności z koordynacją oddechowo-fonacyjno-artykulacyjną
- Osłabione napięcie mięśni artykulacyjnych
- Uszkodzenia centralnego systemu nerwowego (np. afazja)

Terapia i ćwiczenia

- **Uświadamianie dźwięczności:** Dotykanie dłonią krtani podczas mówienia, aby wyczuć wibracje strun głosowych (np. przy *b*, *d*, *w*).
- **Ćwiczenia oddechowe:** Dmuchanie na watę, mruczenie (wymawianie *m*).
- **Ćwiczenia artykulacyjne:** Naprzemienne wymawianie par głosek (np. *w-f*, *w-f-w-f*).
- **Ćwiczenia słuchowe:** Rozróżnianie dźwięków otoczenia, naśladowanie zwierząt.
- **Współpraca z logopedą:** Jest niezbędna do ustalenia przyczyny i opracowania planu terapii.

/ zaczerpnięte z Google/

W szkole dość często spotykam dzieci z w/w zaburzeniem mowy. Dla potrzeb pracy z nimi opracowałam materiał wyrazowy do ćwiczeń poszczególnych głosek dźwięcznych oraz ich odpowiedników bezdźwięcznych.

Poniżej znajdziecie Państwo przykładowe zestawy wyrazów i zdań służących do ćwiczenia i utrwalania głosek dźwięcznych oraz różnicowania ich z głoskami bezdźwięcznymi.

Głoska B.

B na początku wyrazów	Ba-bal, bat, bank, basen, balet, bańka, bagno, bałwan, balkon, bas, balon, baran, barwa, bąk, Basia, baba, babka, baca, badać, багаż, bakalie, bakterie, bałagan, Bałtyk, bambus, bandaż, bardzo, barszcz, Bartek, barykada, baszta, baśń, bateria, bawełna, bawić się, bawół, bazie, bażant, bąbel, bardzo, Bazyli, Bo-boisko, boczek, bok, bogaty, borówki, bohater, bochenek, Bolek, boa, boazeria, Bogdan, boja, boks, bomba, borsuk, bory, Bożena, Bogumił, Bu-but, ból, buda, bufet, bułka, burak, burza, bukiet, budzik, butelka, budynek, buczy, Burek, Bóg, bóbr, bójka, bór, budowa, budynek, bufet, bujny, buk, bukszpan, buldog, bulion, bulwa, bulwar, bunt, bursztyn, burta, bury, busola, buzia, Be-belka, beret, beton, berło, becza, beczy, Beata, begonia, bekon, Belgia, benzyna, berek, bez, beżowy, bęben, będe, Berlin, By-bydło, być, bylina, bystry, Bi-bilet, biały, biało, biblioteka, bibuła, biec, bieda, biedronka, biegać, biegun, bielizna, bieżnia, biodro, biologia, biskup, biskopt, bitwa, biurko, biżuteria, bibuła, bigos, biwak, blok, blady, błysk, brudny, bratki, brzeg, brzytwa, brzuch, blask, blok, bluza, błoto, brat, brama, broń, brona, broda, brulion, bryła, blacha, blisko, blizna, blondyn, błąd, błękit, brać, bramka, Brazylia, brązowy, brydż, brystol, bryndza, brzoza, brzydki, brzoskwinie, brwi
B w środku wyrazów	żaba, zabawa, robak, tuba, śruba, choroba, ryba, rybak, farba, ozdoba, torba, huba, herbata, zębaty, abażur, kabanos, dzbanek, Kuba, Sabina, Balbina, Gabrysia, Robert, Zbyszek, taboret, obora, robota, sobota, ubogi, głęboki, szybowiec, obóz, rabuś, globus, autobus, cebula, obuwie, kabel, obecny, kubek, wróbel, tabela, oberek, łabędzie, dzióbek, słaby, obywatel, gruby, śruby, dęby, zęby, zabytek, kobieta, nabiał, kabina, robić, obiad, obierać, gubić, obiecywać, łubin, niebieski, grzebień, zbiórka, wybieg, zabieg, robić, nabity, Sabina, drobny, obrus, ubranie, meble, obrazek, fabryka, obrót, żebrak, zebra, kobra, dobry, tablica, szabla, jabłoń, obierki, gabinet,
B wielokrotne	baba, babcia, babka, bóbr, bambus, Barbara, barbakan, bombonierka, rabarbar, bambosze, berbec, bimbać, bokobrody, bobas, ciuciubabka, Balbina, baobab,

Zestawienia dwuwyrazowe z głoską B	
B na początku wyrazów	B w środku wyrazów
bańka benzyny	bał przebierańców
baran beczy	obiecany balet
bukiet bzu	głęboki basen
brudna bluza	obolały bokser
brązowa bawełna	dębowa belka

bratki Basi barwny balon bolący brzuch bystra Bożena bak benzyny bajki i baśnie batonik z bakaliami bramka bramkarza brzydki beret boczny barak błazen Bazyli błysk brylantów brązowa bejca beret Basi burzliwy Bałtyk botwinka z buraków biała broń bojowy borsuk bambosze babci blaszany budzik biały bałwan brązowe brwi	zabłocone buty barwny obrus brudna szyba białe łabędzie bezdolny żebrak zabawa w berka dębowe biurko bochenek chleba kobza bacy lubię batony próba baletu brudna tablica niebieski balon rozbita butelka zabawna Beata bolą zęby nabita broń bilet autobusowy obierać buraki zębate grzebienie błękit nieba zabytkowy globus
--	---

Zdania z głoską B	
Zdania- głoska B na początku wyrazów	Zdania z głoską B w różnych pozycjach wyrazowych.
Baran beczy. Bolek kupił bańkę benzyny. Basia je bułkę z baleronom. Bohater broni baszty. Bartek mieszka w Belgii. Burek ma budę. Błażej trenuje boks. Bożena i Basia bawią się w berka. Baca liczy barany. Znam bajkę o bałwanie. Błyskają błyskawice. Boczna bramka jest zamknięta. Botanik badał rośliny w Brazylii. Mój brat je batona. Na bratku buczy bąk. Babcia czyta bajkę o bocianie. Zerwałam bukiet bzu. W bibliotece są bajki i baśnie. Włożyłam brązowe buty. Babcia nosi beret. Bartek gra w brydża. Bóbr buduje żeremia. Balon buja się na wietrze.	Rabusi obrabował bank. Bocian złapał żabę. Obok dębu były grzyby. Piję wyborną herbatę. Na jabłoni siedzi wróbel. W torbie były ubrania. Rysuję błękitne niebo. Na obrusie leżą banany. W budynku była zbiórka ubrań. Na biurku stoi zabytkowy globus. Basia lubi kubek w biedronki. Blanka obiera buraki. Bolka bolą zęby. Bożena robi obiad. Baca gra na kobzie. Budujemy głęboki basen. Rysujemy barwne obrazki. Rozbiła się butelka soku. Robotnicy zburzyli basztę. Żaba boi się bociana. Idę na bal przebierańców. Byłam na obiecany balce. Bokser był obolały po walce.

Różnicowanie B-P

Różnicowanie B-P		
Zestawienia dwuwyrzowe z głoskami B-P		Zdania z głoskami B-P
B-P na początku wyrazów	B-P w środku wyrazów	
białe płótno burzowa pogoda badać pacjenta bolą plecy brązowe palto bukowy patyk boczna poręcz bananowa palma brat Pawła babka piaskowa biblioteka publiczna badanie przyrody bystry potok bury pies beczka piwa blade policzki biologia płazów biurko prezesa budynek parlamentu bukowe półki beżowy pulower bal przebierańców burta parowca brama pałacu budowa pawilonu	wykopane robaki piękny ubiór fabryka opon lepić bałwana gruby prosiak dobra pani powieszony obrazek wybieg pingwinów obecny Kacper słabe pomysły drobny prezent upieczony bekon pływające łabędzie obrót planety boisko sportowe pomazana tablica abażur lampy ozdabiać pokój wyczerpana bateria zepsuty banan głębiny Pacyfiku obóz przetrwania żywopłot z bukszpanu sportowa bieżnia wyborna pieczeń	Balbina kupiła bilet. W torbie jest piłka. Paweł je bułkę z boczkiem. W sklepie kupiłam butelkę napoju. Pani Basia kupiła biżuterię. Paweł je pachnące brzoskwinie. Budujemy piękny budynek. Z tuby ubywa pasty do zębów. Robert obiera cebulę i paprykę. Paweł nabija broń. Rybak złapał płotki. Jadłam pyszny obiad. W pokoju stoi dębowe biurko. Pola i Bartek bawią się w berka. Na polu zbierałam buraki. Podziwiam piękno błękitnego nieba. W plecaku mam bochenek chleba. Pierwszaki lepiły bałwana. Botanik bada przyrodę. Po stawie pływają białe łabędzie. Pomogłam bezdomnemu żebrakowi. Podziwiam zabytki Brukseli. Poszłam na próbę baletu. Żebak miał podarte ubranie. Przy pianinie stał obrotowy taboret.